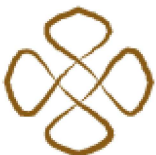


Alstahaug
kommune

Høring mandat skolestruktur 2026-2036



Folk og
fellesskap

Innhold

1.0 Bakgrunn for saken	3
1.1 Erfaring.....	4
1.2 Rekruttering/kompetanse.....	4
1.3 Situasjonsbeskrivelse	5
2.0 Formål.....	6
2.1 Barnets beste.....	6
3.0 Organisering	7
3.1 Framdriftsplan.....	7
3.2 Medvirkning.....	7
3.3 Analyser	7
4.0 Foreløpige alternativer for en framtidig skolestruktur	8
4.1 Oppsummering av alternativer	9

1.0 Bakgrunn for saken

Alstahaug kommune gikk gjennom en omfattende prosess som omhandlet skolestruktur i Sandnessjøen årene fram til 2018. Det ble den gang vedtatt en skolestruktur som besto av 4 skoler, der to skulle være 1-4. skoler, en 5-7 skole og en 8-10 skole.

I 2026 skulle skolestrukturen ferdigstilles med renovering av Sandnes. Prosjektet ble stanset høsten 2025 med bakgrunn i betydelig kostnadsøkning utover tidligere økt bevilgning. Stans av prosjektet på Sandnes, samt erfaring fra vedtaket om skolestruktur fra 2018, underbygger viktigheten av å gjennomføre en ny prosess knyttet til skolestruktur i Sandnessjøen.

Mandat for framtidig skolestruktur i Alstahaug har som forutsetning å få belyst gjeldende skolestruktur. Mandatet forutsetter at skolestrukturen utenfor Sandnessjøen med Tjøtta og Søvik oppvekstsenter ikke inngår i alternativsvurderingene da en skolestrukturendring i distriktene ikke vil ha de samme forutsetningene som byskolene med blant annet nærhet til skole, skolevei og så videre. Utredningen skal levere beslutningsgrunnlaget tidligst april 2027 og skal baseres på:

Kvalitet:

- Pedagogisk kvalitet (fagmiljø, stabilitet og rekruttering)
- Læringsmiljø (trygghet, inkludering, trivsel)

Økonomi:

- Kostnadsrisiko
- Effektiviseringsgevinster
- Investeringer
- Bærekraft
- Sosial bærekraft
- Økonomisk bærekraft
- Miljømessig bærekraft

Konsekvensutredninger:

- Hva skal hver analyse svare på
- Hvem skal gjennomføre analysene
- Hvilke metoder skal brukes

1.1 Erfaring

Overganger er en naturlig del av livet, og markerer ofte overgang til noe nytt, mens noe annet avsluttes. I teorien skilles det mellom endringer, som oppstår raskt og som gjør at vi må tilpasse oss fort. Overganger er derimot en mer langsom prosess som handler om å ta inn og komme i kontakt med de nye betingelsene. Den amerikanske psykologen William Bridges beskriver overganger som tre faser:

- Den første fasen handler å gjøre slutt på noe (ending); å forlate det som har vært, den gamle identiteten, de gamle måtene å gjøre ting på. I denne fasen handler det derfor også om tap.
- Mellomfasen, der det gamle begynner å bli borte, og det nye ikke ennå har kommet for fullt. Dette er den kritiske fasen. Her er det ikke bruk for den gamle kompetansen, og man har ikke helt tilegnet seg den nye, den som er virksom i den nye situasjonen.
- Å manøvrere ut av overgangen og lage en ny begynnelse. Mulighet for ny identitetsdannelse, ny energi og for å erfare at begrunnelsen for prosessen begynner å omsettes til å bli virksom i det nye (Bridges, 2020).

Selv om overganger er en prosess som setter sitt preg på alle barn (og voksne) så er måten vi håndterer det på svært ulik. Dette blir forsterket for barn som av ulike årsaker har behov for å bli sett og ivaretatt på en måte som krever særskilt oppfølging. For elevene i Alstahaugskolen (byskolene) har dagens skolestruktur medført overganger og brudd på relasjoner mellom overgangen barnehage til skole, fra 4.klasse til 5.klasse, fra 7.klasse til 8.klasse og fra 10.klasse til videregående skole. Tilbakemeldingene fra profesjonsmiljøet er at det er utfordrende når skiftene blir så mange når man skal legge til rette for et inkluderende klassemiljø der alle skal få være den beste utgaven av seg selv. Til det brukes det for mye tid å arbeide med ny gruppedynamikk der kjennskapen til enkelteleven er svært viktig.

1.2 Rekruttering/kompetanse

Rekruttering i skolen er en utfordring på landsbasis og kampen om lærerne er hard. En lærerutdanning som spesialiserer nyutdannede for enten 1.-7., 5.-10. eller 8.-13. trinn gjør at mange ønsker å arbeide med de største elevene.

Alstahaug har to skoler som har elever på 1.-4. trinn og det er på disse trinnene det viser seg vanskelig å rekruttere. Alstahaug kommune har tidvis hatt opp mot 40 % ufaglærte på disse skolene, noe som påvirker hvordan skolene klarer å jobbe med den tidlige, og svært viktige begynneropplæringen i lesing og skriving. Det er også en

tendens til at lærere som arbeider med de minste søker seg til høyere klassetrinn for å andre utfordringer. Ved å samle kompetanse sikrer vi både et godt faglig miljø og en kvalitativt bedre opplæring på alle trinn

1.3 Situasjonsbeskrivelse

I Alstahaug kommune finnes seks skoler hvor fire er lokalisert Sandnessjøen.

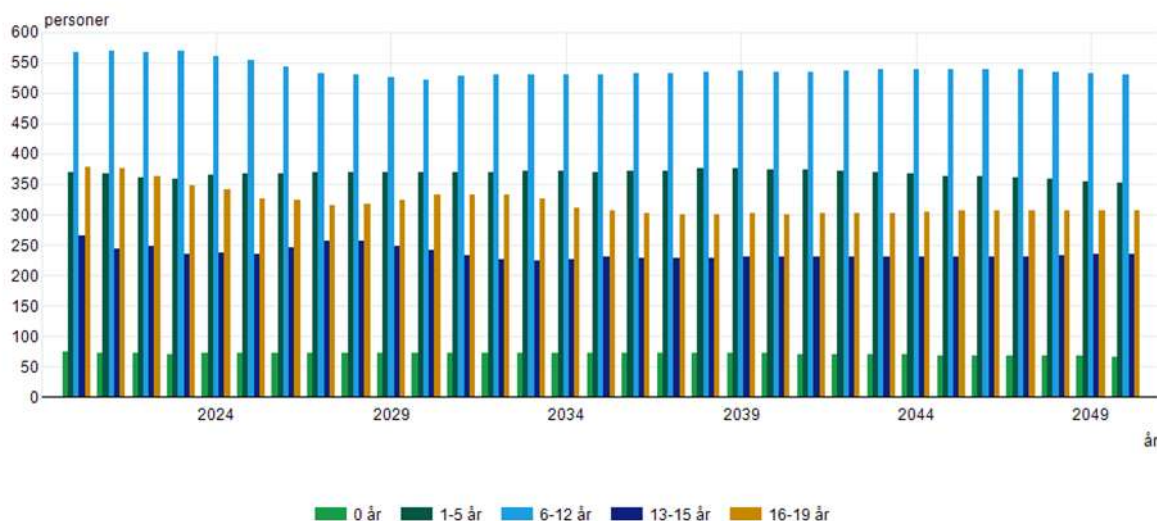
Tjøtta: 20 elever

Søvik: 77 elever

Sandnessjøen:

Skole	Antall elever	Trinn
Ura	130	1-4
Sandnes	135	1-4
Bjarnetjønna	222	5-7
S.sjøen ung.skole	232	8-10
Totalt:	719	

12882: Framskrevet folkemengde 1. januar, etter alder og år. Alstahaug, Hovedalternativet (MMMM).



Befolkningsframskriving 2020-2050 Alstahaug kommune

2.0 Formål

Formålet er å avklare framtidig skolestruktur for byområdet Sandnessjøen med sikte på kvalitet, økonomi og bærekraft. En ujevn fordeling av hvor elevene er bosatt gjør at skolestrukturens forutsetning om tre paralleller i byskolene ikke har vært mulig å gjennomføre, noe som har vært kostnadsdrivende og dermed ikke i henhold til intensjonen om besparing.

En gjennomgang av skolestrukturen for 2026-2036 handler om å forberede årene som kommer. Det er nødvendig å ha et lengre tidsperspektiv og det er nødvendig å se skolestruktur opp mot andre pågående prosesser som temaplan for oppvekst og kommuneplanens samfunnsdel slik at strukturen harmonerer med kommunens øvrige planverk.

2.1 Barnets beste

Prinsippet om barnets beste er et grunnleggende rettslig og etisk prinsipp forankret i Grunnloven § 104, barnekonvensjonen artikkel 3 og 12, og i den nye opplæringsloven. Målet for fremtidens skole er å sikre et inkluderende og rettferdig skoletilbud der alle barn, uavhengig av bakgrunn og forutsetninger, får muligheten til å lykkes.

Endringene i skolestruktur påvirker mange barn og familier og det er særlig viktig å vurdere hvordan tiltakene virker på elevenes læring, trivsel og tilhørighet – både på kort og lang sikt. Arbeidet skal sikre at alle barn får et trygt og inkluderende læringsmiljø. Sårbare grupper og deres behov skal bli spesielt ivaretatt, og det legges vekt på å sikre trygge utearealer for lek og utvikling.

3.0 Organisering

Prosjekteier	Kommunedirektør Rachel Berg
Prosjektleder	Konst.kom.sjef Kjersti Toft
Prosjektgruppe	Tverrfaglig arbeidsgruppe
Referansegruppe	Referansegruppe bestående av representanter som FAU, tillitsvalgte, ungdomsråd, elevråd, politikere

3.1 Framdriftsplan

Framdrift	feb.26	mars	april	mai	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	des.	jan.27	feb.	mars	april	
Høring mandat	■															
Godkj. mandat/pol. vedtak		■														
Utarbeide prosessplan		■	■	■												
Utarbeide forslag				■	■	■	■	■	■	■	■					
Høring forslag*											■	■				
Bearbeide forslag													■	■		
Fremme sak														■		
Pol. vedtak																■

* Administrasjonen legger forslag ut på høring

3.2 Medvirkning

- Ansatte i skolene
- Elevråd
- FAU
- Tillitsvalgte
- Verneombud
- Ungdomsråd

3.3 Analyser

Opplegg for risiko- og sårbarhetsanalyser samt konsekvensanalyser avklares nærmere i en egne prosessplan

4.0 Foreløpige alternativer for en framtidig skolestruktur

I tillegg til referansealternativet er det pekt på alternativer som spenner fra samling av to skoler basert på geografisk beliggenhet til en felles barne- og ungdomsskole i Sandnessjøen.

I alternativer som omfatter nybygg er det ikke foretatt noen vurdering av ulike tomtealternativer

Referansealternativet:

Sandnes skole gjenoppbygges og dagens skolestruktur videreføres

Fordeler:

- Kjente omgivelser og liten organisatorisk endring for elever og ansatte
- Ivaretar dagens nærmiljø og etablert skolekultur

Ulemper:

- Begrenset fleksibilitet for fremtidige behov
- Opprettholder dagens utfordringer knyttet til elevoverganger
- Utfordringer med rekruttering på småskoletrinnet
- Store investeringskostnader uten gevinst gjennom effektivisering av drift

Alternativ 1:

Sandnes skole legges ned og samtlige elever fordeles mellom Bjarnetjønnå og Ura med to skoler som rommer 1.-7. trinn

Fordeler:

- Reduserer bygningsmasse og gir lavere driftskostnader
- Samling av kompetanse, større fagmiljø
- Stordriftsfordeler og mer effektiv ressursutnyttelse
- Reduserer antall overganger for elevene

Ulemper:

- Noen investeringskostnader for å øke kapasitet
- Mer kompleks organisering og ressursfordeling
- Risiko for kapasitetsproblemer med hensyn til bygg, utearealer og parkering på begge skolene
- Nærmiljøet svekkes når elever med kort geografisk nærhet til hverandre går på ulike skoler

- Lengre skolevei for elever fra Sandnes

Alternativ 2:

Ny skole for 1-7 klasse og de tre eksisterende skolene legges ned

Fordeler:

- Samler 1-7 i en skole med sentral beliggenhet
- Redusert bygningsmasse og lavere driftskostnader
- Fremtidsrettet løsning med fleksibilitet
- Samler flere skoler og gir stordriftsfordeler
- Samling av fagmiljø

Ulemper:

- Store investeringskostnader
- Dagens nærmiljø blir skadelidende
- Tidligere investeringer på eksisterende skoler får redusert verdi

Alternativ 3

Ny felles barne- og ungdomsskole som erstatning for alle byskoler

Fordeler:

- Størst reduksjon i antall bygg og driftskostnader
- Maksimal samling av ressurser og effektiv drift
- Moderne fasiliteter for alle elever
- Langsiktig og økonomisk bærekraftig løsning
- All fagkompetanse samlet på en skole

Ulemper:

- Store investeringskostnader og omfattende prosjekt
- Lengre skoleveier
- Dagens nærmiljø blir skadelidende

4.1 Oppsummering av alternativer

- Alle alternativer med unntak av referansealternativet medfører redusert bygningsmasse
- Alle alternativer med unntak av referansealternativet medfører ulemper for nærmiljøet
- Alle alternativer med unntak av referansealternativet medfører større eller mindre endringer i reisevei for elevene

- Alle alternativer med unntak av referansealternativet medfører mer effektiv administrasjon og bruk av ressurser
- Alle alternativer med unntak av referansealternativet medfører en mer framtidsrettet og bærekraftig skolestruktur
- Alle alternativer medfører betydelige investeringer